

हालको निर्देशन	संशोधित व्यवस्था
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. १/०६९</p> <p>संचालन जोखिम सम्बन्धी व्यवस्था (परिपत्र नं. १५।०६९।७० को बुँदा नं. २ को व्यवस्था)</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त “ख” र “ग” वर्गका संस्थाले पूँजीकोष गणना गर्दा संचालन जोखिम बापत कुल सम्पत्तिको ५ प्रतिशत रकम जोखिम भारित सम्पत्तिको रूपमा थप गर्नुपर्ने व्यवस्था कायम गरिएको छ ।</p> <p>उपरोक्त बमोजिम पूँजीकोष गणना गर्दा देहाय बमोजिमको सयमसीमा अनुसार कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>(क) २०७० आषाढ मसान्तसम्म २ प्रतिशत</p> <p>(ख) २०७१ आषाढ मसान्तसम्म ४ प्रतिशत</p> <p>(ग) २०७२ आषाढ मसान्तसम्म ५ प्रतिशत</p>	<p>उपरोक्त बमोजिम पूँजीकोष गणना गर्दा देहाय बमोजिमको सयमसीमा अनुसार कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>(क) २०७० आषाढ मसान्तका लागि २ प्रतिशत</p> <p>(ख) २०७० श्रावण देखि २०७१ आषाढ मसान्तसम्म ४ प्रतिशत</p> <p>(ग) २०७१ श्रावण देखि ५ प्रतिशत</p>
<p>ICAAP Guideline अन्तर्गतको देहायको व्यवस्था:</p> <p>Reporting Requirement under ICAAP</p> <p>The ICAAP serves as a basis for a dialogue between NRB and the bank within the framework of SREP. Banks are required to report the formulation and implementation of the ICAAP on an annual basis within one month of fiscal year end.</p> <p>8. Implementation provisions</p> <p>Banks are required to submit the first ICAAP Policy not later than end of Poush 2069.</p> <p>Thereafter Banks should report on annual basis incorporating new changes and development within one month of fiscal year end.</p>	<p>उक्त व्यवस्थामा भएको एक महिनालाई तिन महिना कायम गर्ने ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. २/०६९</p>	
<p>३. खराब कर्जा सम्बन्धी थप व्यवस्था</p> <p>भाका नाघेको वा ननाघेको कुनै पनि कर्जामा देहायको कुनै कैफियत देखिएमा त्यस्तो कर्जा तथा सापटलाई खराब कर्जामा वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ :-</p> <p>हाल व्यवस्था नरहेको</p>	<p>खराब कर्जा सम्बन्धी थप व्यवस्थामा देहायको खण्ड थप गर्ने ।</p> <p>“कुनै व्यक्ति/फर्म/कम्पनीको नाममा रहेको कर्जा अर्को व्यक्ति/फर्म/कम्पनीले उपभोग गरेको अवस्थामा तर एउटै समूहमा पर्ने फर्म/कम्पनीको हकमा कुल सीमा कायम गर्न बाधा पुग्ने छैन ।”</p>

<p>९. कर्जा नोक्सानी वापत कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था</p> <p>(६) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले देहायको अवस्थामा बाहेक तेस्रो पक्षको धितोमा मात्रै प्रवाहित कर्जालाई यस निर्देशन बमोजिम वर्गीकरण गरी असल, कमसल र शंकास्पद कर्जामा पर्ने भए सो वर्गमा तोकिएको प्रतिशतको अतिरिक्त बीस प्रतिशत थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गर्नु पर्नेछ । ऋणीको अन्य भौतिक सम्पत्तिको सुरक्षणले नखाम्ने भई थप सुरक्षण वापत तेस्रो पक्षको धितो समेत लिई कर्जा प्रवाह गरेको अवस्थामा समेत माथि उल्लेख भए बमोजिम कर्जाको लागि थप व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । यस्ता कर्जाहरुको वर्गीकरण विवरण छुट्टै तयार गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>(अ) ऋणी व्यक्ति भएमा निजको परिवारका सदस्यको नाममा भएको धितो ।</p> <p>(आ) ऋणी फर्म भएमा सो फर्मको प्रोप्राइटर, साभेदार वा निजको परिवारका सदस्यको नाममा भएको धितो ।</p> <p>(इ) ऋणी कम्पनी भएमा सो कम्पनीका संस्थापक, संचालक वा निजको परिवारका सदस्यको नाममा भएको धितो ।</p> <p>तर यस अधि प्रवाहित कर्जाको हकमा २०७० असार मसान्तसम्म यस्तो थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्न वाध्य हुने छैन ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थामा भएको “परिवार” भन्ने शब्दलाई “एकाघर परिवार” राख्ने ।</p> <p>साथै, उक्त व्यवस्थामा भएको प्रतिबन्धात्मक व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम संशोधन गर्ने ।</p> <p><i>“तर यस अधि (परिपत्र जारी मिति २०६९।३।२९) प्रवाहित कर्जाको हकमा २०७१ असार मसान्तसम्म वा आवधिक कर्जाको हकमा अन्तिम किस्ता भुक्तानी अवधिसम्म यस्तो थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्न वाध्य हुने छैन ।”</i></p>
<p>२३. Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाको सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले Overdraft लगायतका Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाहरु प्रवाह गर्दा रु. १ करोडसम्म मात्र प्रवाह गर्न सक्ने छन् । तर, यो निर्देशन जारी हुनु अघि सीमा भन्दा बढी प्रवाह भएका त्यस्ता कर्जाहरु २०७० आषाढ मसान्तसम्म नविकरण गर्न यो व्यवस्थाले बाधा पुर्याएको मानिने छैन ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम गर्ने:-</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले Overdraft लगायतका Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाहरु प्रवाह गर्दा रु. १ करोडसम्म मात्र प्रवाह गर्न सक्ने छन् । तर यो निर्देशन जारी हुनु अघि सीमा भन्दा बढी प्रवाह भएका त्यस्ता कर्जाहरु २०७१ आषाढ मसान्तसम्मका लागि नविकरण गर्न यो व्यवस्थाले बाधा पुर्याएको मानिने छैन । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जामा प्रवाहित कर्जाको विवरण ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. २.४ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी त्रैमासिक विवरण यस्तो समयावधी समाप्त भएको पैतिस दिन भित्र यस बैंकको सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. ६/०६९</p>	

<p>(ब) आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागका प्रमुख र कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन क्रमशः संचालक समितिले र लेखापरीक्षण समितिले गर्ने गराउने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम गर्ने: (त्र) आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागका प्रमुख र कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन क्रमशः लेखापरीक्षण समितिले र लेखापरीक्षण विभागका प्रमुखले गर्ने गराउने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. ८/०६९</p>	
<p>३. संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चरमा तथा अन्य लगानी सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(४) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एक संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चरमा लगानी गर्दा ठिक अधिल्लो त्रयमासमा कायम प्राथमिक पूँजीको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी र सबै संगठित संस्थाहरूको शेयर तथा डिबेञ्चरमा बढीमा आफ्नो प्राथमिक पूँजीको तिस प्रतिशतमा नबढ्ने गरी लगानी गर्नु पर्नेछ । त्यसैगरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले संगठित संस्थाहरूको शेयर तथा डिबेञ्चरमा लगानी गर्दा लगानी हुने संस्थाको चुक्ता पूँजीको १० प्रतिशतसम्म तथा “घ” वर्गको वित्तीय संस्थामा गरेको लगानीको हकमा उक्त संस्थाको चुक्ता पूँजीको २५ प्रतिशतसम्म मात्र लगानी गर्नु पर्नेछ । लगानी गर्दाको अवस्थामा तोकिएको सीमाभन्दा बढी लगानी गरेको पाइएमा यसरी बढी लगानी भएको रकम वरावर पूँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पूँजीबाट घटाई पूँजीकोष कायम गरिनेछ ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम संशोधन गर्ने:</p> <p>(४) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एक संगठित संस्थाको शेयर, डिबेञ्चर वा कुनै सामुहिक लगानी कोषमा लगानी गर्दा ठिक अधिल्लो त्रयमासमा कायम प्राथमिक पूँजीको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी र सबै संगठित संस्थाहरूको शेयर, डिबेञ्चर वा सामुहिक लगानी कोषमा बढीमा आफ्नो प्राथमिक पूँजीको तिस प्रतिशतमा नबढ्ने गरी लगानी गर्नु पर्नेछ । त्यसैगरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले संगठित संस्थाहरूको शेयर तथा डिबेञ्चरमा लगानी गर्दा लगानी हुने संस्थाको चुक्ता पूँजीको १० प्रतिशतसम्म तथा “घ” वर्गको वित्तीय संस्थामा गरेको लगानीको हकमा उक्त संस्थाको चुक्ता पूँजीको २५ प्रतिशतसम्म मात्र लगानी गर्नु पर्नेछ । लगानी गर्दाको अवस्थामा तोकिएको सीमाभन्दा बढी लगानी गरेको पाइएमा यसरी बढी लगानी भएको रकम वरावर पूँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पूँजीबाट घटाई पूँजीकोष कायम गरिनेछ ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. ९/०६९</p>	
<p>हाल नभएको</p>	<p>यसै साथ संलग्न बमोजिमको विवरणलाई ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. ९.१९ बमोजिमको जानकारी अर्धवार्षिक रुपमा अवधि समाप्त भएको १५ दिनभित्र यस बैंकमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था थप गर्ने ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. १२/०६९</p>	
<p>१०.२ कालोसुचीमा समावेश हुने अन्य अवस्थाहरूमा (ड) खातामा मौज्दात अपर्याप्त भएमा, को बुँदा नं. (३) मा देहायको व्यवस्था रहेको :</p> <p>..... सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले अनिवार्य रुपमा कालोसुचीमा सूचीकृत गर्न कर्जा सुचना केन्द्रमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।</p>	<p>उक्त बुँदामा “सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्था” को सट्टा “उक्त चेक जारी गर्ने बैंक वा वित्तीय संस्था” राख्ने ।</p>

<p>१०.३ कालोसूचीमा समावेश हुने पक्षहरूमा (ठ) कुनै ऋणी २ वर्षभन्दा बढी अवधिले भाका नाघेको अवस्थामा समेत ऋणीलाई कालोसूचीमा समावेश नगरिएको भए सो को स्पष्टिकरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिनाभित्र यस बैंक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>यस बैंकको सम्बन्धित सूपरिवेक्षण विभागमा भन्ने शब्दहरू थप गर्ने ।</p>
<p>१७(९) छुट यस निर्देशनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा अधिकांश स्वामित्व भएका सरकारी संस्थानहरू, यस बैंकबाट निक्षेप र कर्जाको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरू र द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सम्बन्ध भएका अन्तरराष्ट्रिय संघ संस्थाहरूलाई कालोसूचीमा समावेश गरिने छैन ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम संशोधन गर्ने । यस निर्देशनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा अधिकांश स्वामित्व भएका सरकारी संस्थानहरू, यस बैंकबाट निक्षेप र कर्जाको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरू, वैदेशिक लगानी अन्तर्गत आउने साभेदार लगानीकर्ता, विदेशी नियोग, दातृसंस्था र विकास साभेदारहरू, द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सम्बन्ध भएका अन्तरराष्ट्रिय संघ संस्थाहरूलाई कालोसूचीमा समावेश गरिने छैन ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. १४/०६९</p>	
<p>५. एक्सटेन्सन काउण्टर सम्बन्धी व्यवस्था (ज) इजाजतपत्रप्राप्त राष्ट्रियस्तरका “क”, “ख” र “ग” वर्गका संस्थालाई क्रमशः बढीमा ५, ५ र ३ वटासम्म तथा राष्ट्रियस्तर बाहेकका “ख” र “ग” वर्गका संस्थालाई बढीमा ३ वटासम्म एक्सटेन्सन काउण्टर स्थापना गर्न अनुमति प्रदान गर्न सकिनेछ । साथै, अघिल्लो आ.व. मा रु १ अर्बभन्दा बढीको वाह्य रेमिट्यान्स भुक्तानी गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई थप ५ स्थानमा एक्सटेन्सन काउण्टर स्थापना गर्न अनुमति प्रदान गर्न सकिने छ । तर इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले राजश्व संकलन गर्ने प्रयोजनको लागि खोल्ने एक्सटेन्सन काउण्टरको हकमा यस्तो सीमामा छुट प्रदान गर्न सकिने छ । (ड) “क” र “ख” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई यस बैंकको पूर्व स्वीकृति प्राप्त गरी अदालत परिसर, अस्पताल, सैनिक ब्यारेक, विश्वविद्यालय, औद्योगिक क्षेत्र, विदेशी कुटनैतिक नियोगहरूको हाताभित्र तथा विदेशमा काम गर्ने नेपालीको लागि पेन्सन वितरण तथा राजस्व संकलन/सरकारी कारोबार सञ्चालन गर्ने प्रयोजनको लागि खोलिने काउण्टरहरूबाट स्वदेशी मुद्रामा निक्षेप संकलन तथा भुक्तानी गर्न वाहेक अन्य कुनै पनि वित्तीय कारोबार गर्न नपाइने गरी एक्सटेन्सन काउण्टर सञ्चालन गर्न स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ</p>	<p>उक्त बुँदाको खण्ड (ज) मा भएको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशलाई देहाय बमोजिम गर्ने “यस खण्ड बमोजिमको सीमा खण्ड (ड) अन्तर्गत खोलिने काउण्टरको हकमा लागु हुने छैन ।”</p>

<p>। त्यस्तै टेलिफोन, विद्युत, खानेपानी महशुल तथा बीमा प्रिमियम संकलन गर्ने कार्य मात्र गर्न पाउने गरी त्यस्तो कार्य गर्ने कार्यालयको हाताभित्र एक्सटेन्सन काउण्टर सञ्चालन गर्न स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ ।</p> <p>साथै, यसरी खोलिने एक्सटेन्सन काउण्टर सम्बन्धी स्वीकृति प्रदान गर्दा खण्ड (ग) को व्यवस्था लागू हुने छैन ।</p>	
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. १६/०६९</p>	
<p>७. इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एक अर्कामा निक्षेप खाता खोल्ने सम्बन्धमा</p> <p>(घ) इजाजतपत्रप्राप्त “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाहरुको हकमा “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा मागेको बखत फिर्ता पाउने खाता खोली २०७० आषाढ मसान्तसम्म रकम राख्न सक्ने गरी छुट प्रदान गरिएको छ ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम गर्ने :-</p> <p>यस बुँदाको खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि इजाजतपत्रप्राप्त “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाहरुको हकमा “क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरुमा ब्याज प्राप्त हुने गरी मागेको बखत फिर्ता पाउने खाता खोली २०७१ आषाढ मसान्तसम्म रकम राख्न सक्ने गरी छुट प्रदान गरिएको छ । यसै गरी इजाजतपत्रप्राप्त “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाहरुले सोही वर्गका वित्तीय संस्थामा त्यस्तो खाता खोली राख्न पाउने अवधि २०७० पौष मसान्तसम्म मात्र कायम गरिएको छ ।</p>
<p>९. इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले संचालनमा आएको मितिले बढीमा दुई वर्षभित्र सर्वसाधारणको लागि छुट्याइएको शेयर बिक्री वितरण गरी सक्नु पर्नेछ ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थालाई देहाय बमोजिम गर्ने :-</p> <p>९. इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले संचालनमा आएको मितिले तीन वर्षभित्र सर्वसाधारणको लागि छुट्याइएको शेयर बिक्री वितरण गरी सक्नु पर्नेछ ।</p>
<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. २२/०६९</p>	
<p>३६. Electronic Cheque Clearing सम्बन्धमा</p> <p>(४) नेपाल क्लियरिङ हाउसमा आवद्ध भई ECC कार्य गर्न चाहने बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले २०७० आषाढ मसान्तभित्र निर्धारित Standard का चेकहरु छपाई गरी सो प्रणाली मार्फत कारोबार गर्ने ।</p>	<p>उक्त व्यवस्थामा भएको समय सीमालाई देहाय बमोजिम थप गरिएको:-</p> <p>(४) नेपाल क्लियरिङ हाउसमा आवद्ध भई ECC कार्य गर्न चाहने बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले निर्धारित</p>

	<p>Standard का चेकहरू छुपाई गरी मिति २०७० असोज मसान्त पश्चात सो प्रणाली मार्फत कारोबार गर्ने ।</p>
<p>यस बैंकको पत्र संख्या बै.वि.नि.वि./नीति/सूचना/०६७/६८ मिति २०६८/०९/२० बाट जारी गरिएको खाता रोक्का/फुकुवा सम्बन्धी सूचना/निर्देशन एकीकृत निर्देशनमा समावेश नभएको ।</p>	<p>एकीकृत निर्देशनमा देहायको व्यवस्था राख्ने:-</p> <p>३७. खाता रोक्का/फुकुवा सम्बन्धी सूचना/निर्देशन वेवसाइटबाट हेरी गर्ने/गराउने सम्बन्धमा</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त बैंक/वित्तीय संस्थाहरूमा रहेका व्यक्ति/फर्म/कम्पनी/संघ संस्थाहरूको खाता रोक्का/फुकुवा सम्बन्धी सूचना/निर्देशनलाई यस बैंकको वेभ साइट http://bfr.nrb.org.np/acstatus मा राखिने व्यवस्था रहेको छ । उक्त ध्रुवकप्तम मा राखिने सूचना/निर्देशनमा बैंक/वित्तीय संस्थाहरूको पहुँचका लागि User ID र Password बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभागबाट प्रदान गर्ने व्यवस्था भएकोले सम्बन्धित संस्थाले त्यस्तो User ID र Password लिई यस बैंकको वेवसाइटको उक्त ठेगानामा राखिने सूचना/निर्देशनलाई आधिकारिक मानी कार्यवाही गर्नुपर्ने छ । सो सम्बन्धमा फ्याक्स तथा पत्राचार नगरिने र वेवसाइटमा भएको सूचना अनुसारको कामकारवाही नभएमा सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्था नै जिम्मेवार रहने छन् ।</p>